

الأخوة الإسلامية

Al Khutbah 29

So Bandingan ko Kaphapagaria Sii ko Islam

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ اهْتَدَى بِهِدْيِهِ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ... وَبَعْدُ:

فِيَا عِبَادَ اللَّهِ يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ:

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ ، وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (الحجرات ١٠)

Innalhamda lillāhi nahmaduhu wa nastaīnuhu wa nastagfiruh, wa na'ūdubillāhi min shurūri anfusinā wa sayyiāti a'mālinā, man yahdihillāhu falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu waliyyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin sallallāhu alayhi wa salallama wa alā ālihi wa sahabihi wa manihtadā bihad'yihī ilā yawmidd dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāhi, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Innamal mu'minūna ikhwatun faaslihū bayna akhawaykum wat taqullāha laallakum turhamūn. (Al Hujurat 10)

Manga oripn o Allāh, di tano dn rorotsn ko gii tano kaphodipodia ko Kadnan tano a Mahasoti a Maporo a bigan tano niyan sa pithibarang a limo a di tano dn khagaga so kaisipa on opama o ba tano dn pamilanga.

Allāhu Akbar, so Allāh [s.w.t] na lbi a Mala, a da khilid so kala o gagaw niyan ago so limo iyan ko manga kaadn iyan, gowani a tharoon iyan a: Inankosan o gagaw niyan a kalangowan a shayi, go so limo iyan na kiyaonaan iyan so rarangit iyan. Go di tano pakalipatan so kipphamangnin tano sa kapakaslang o pangolo tano a Mohammad [s.a.w] ago so maga pamilya niyan so manga bolayoka iyan a siran i lantay a mapayag a kiyasabapan sa kinisampay rkitano o Islam sa masa imanto, sa rk iran so mapiya ago so kapakaapas.

Manga oripn o Allāh, giyankai a bandingan a phamagosayin tano imanto omiyog so Allāh [s.w.t], na skaniyan so bandingan ko kaphapagariya ko Islam, pdai ko manga bandingan a patot a maosay ago matalasay so antap iyan ago so ongangn on, ka so kalilintad o kaphagingd na misasankot ko kaa-adn iyan na so kasansara ago so kaitabo na rarad o kigagadong iyan a maada sa rantapan o pizakatawan a Muslim.

Manga oripn o Allāh, aya karina sa mataan a so kaphapagariya na lalan ago bagr ko kapagawidi ko mapnd a awid, na so pinggolawla o Rasūlullāh [s.a.w] ko kiyapakaoma niyan sa Madinah, a so kiyapakabkna niyan ko Masjid a tadna o simba ko Allāh [s.w.t], na piyakanggolalan iyan so kiyaphapagariya o manga Ansar ago so manga Muhajir, sa giyakot iyan so kaiisaisa iran sa gakot a kaphapagariya a miyakatonay sa kapakaphagwarisa ankoto a miphagariya ko manga kabnar a tamok, sa taman ko kiyamansoka on o Qur'an, ko kiyapakabkn o kaphagingd a Islam sii sa Madinah.

Giyankaya a kaphapagariya, na inaloy o Allāh [s.w.t], sa Qur'an gowani a tharoon iyan a:

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ ، وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (الحجرات ١٠)

Mataan a so miyamaratiaya na aya bo magariari, na ompiyai niyo (pasada niyo) so manga karido ko lt o dow a pagariya iyo, go kalkn iyo so Allah ka an kano kalimoon (Al Hujurat 10)

Amay ka masabot o oman i isa a so pd iyan na pagari niyan na mataan a malbod a kakhapasad o manga karido a maa-adn kiran sa rarad ankoto a kaphagariya, sa misabap sankanan a ayah, na miyatankd a aya gakot o kaphapagariya na so kaphagariya ko agama ago paratiaya, kna o ba so kaphrphd sa posd amay ka makambida so paratiaya o oman i isa kiran.

Manga oripn o Allāh, tanto a ikhababaya o Allāh [s.w.t], a kailaya niyan sa so manga oripn iyan na gii siran phapagariya sa sabap rkaniyan, sa biyaloy niyan pn oto a okit ko kakhaankat o manga dosa o dow a miphagariya, sa khadalm siran ko limo o Allāh [s.w.t], ago phakasirong siran ko sironsironga o Allāh [s.w.t], ko gawii a da dn a khasirongan ko alongan a Qiyamah.

Miyasabot ko hadith, a adn a sakataw a mama ko miyangaona a masa, a miyanompang ko isaa lipongan a mawatan sa pantag sa kakhaipa niyan ko pagariya iyan ko Allāh [s.w.t], na sii ko kaphlalakaw niyan na siyogoan o Allāh [s.w.t] sa malāikat a zsalin sa manosiya na inizaan iyan sa tig iyan a anda ka zong? Na pitharo iyan a zong ako sa isa nan a lipongan ka adn a pagariya akn on na phamisitaan akn, na pitharo iyan a: Ino nka phamisitaa ba adn a babalasan ka on a ginawa a minisakodo niyan rka? Na thig iyan a da dn a babalasan akn on a ginawa odi na thadman akn on a romasay, a rowar sa kagiya pagari akn skaniyan ko Allāh [s.w.t], na pitharo ankoto a malāikat a: Sakn na malāikat a siyogo ako rka o Allāh [s.w.t] a phakisabotan ko rka a so Allāh [s.w.t], na rinilaan kano niyan a dow kataw sabap sankoto a kaphagariya iyo, ago kiyababayaan kano niyan.

Manga oripn o Allāh, sayana anan a mapiya a thotol a o pamimikirana o adn a pikir iyan na makakowa sa mala a thoma ago ndao, ko kala i gona o kaphapagariya a ipzabap on o Allāh [s.w.t] na khaparoli so limo iyan. Miyasabot pn ko hadith a isa ko pito sosen a manga taw a phakasirong ko sironsironga o Allāh [s.w.t], so mama a miphagariya siran sii ko Allāh [s.w.t] a gii siran makathoona ago gii siran makamblag sa pantag bo ko Allāh [s.w.t].

Giyankai a masa tano na sayana a pithorak (kainotan) o ba adn a pkhaton a manga taw a pphanompang ko isa a darpa sa pantag bo sa kambisitaa niyan ko pagariya iyan ko Allāh [s.w.t], sayana dn a miyakaligt so manosiya ago piyaginot iyan so oras iyan o ba niyan pkhatonay sa pantag bo sa kapakakowa niyan sa bolayoka iyan ko Allāh [s.w.t], ogaid na tonganay a madakl a gii thimotimo ko manga kadawndaw ago sii ko manga tnatnaw a kagagawii sa pantag bo sa aya giithimoan na so kakowaa ko doniya ago so kasawiti ko parayasan iyan a ba dn sagad, sa kiyalipatan iran so katharo o maongangn a:

Ba dn sagad so kintay na tatap so pimbason

Manga oripn o Allāh, sabap ko kapakasokat sa barandiya a tamok na pkhaadn so giikaphapagariya, sa datar o kapkhatimo o manga aso ko kapphagdasi ran ko miyado a bankay a

binatang, sabap ko orarig o tamok na pkhatimo siran sa datar o kapkhalimod o liyali ko palitaan a solo a daa khakowa iran on a rowar sa katotong ago kapatay.

Manga oripn o Allāh, opama ka ilaya tano so kiyapanigr o manga loks tano a miyangaona ko kiya-smpanga iran ko ridoay o agama a manibolos a so manga Kasila (Ispaniyol) na matoon tano a isa a kasasabapan ko bagr iran na so kagagakota kiran o tali o kaphapagariya sa di siran dn pnggaganata sa thmowan sa ba ramig i bayaan so oman i isa kiran, minsan pn malobay ago maito so sabot iran ko Islam sa masa oto. Tanto a malbod so kapkhasada iran ko manga karido ko manga pagtaw iran, na sii sa masa ini na sabap ko kinigadong ankaya a maana a kaphapagariya sa oman i isa na aya dn a siyarigan iyan na so tamok iyan sa riyantas iyan so manga khayaptaan na miyaadn so manga awid a akal a pzasatn iyan so kaoyagoyag o kaphagingd o manga Muslim, sa di ran dn khagdang so kaphangnp kiran o torog sabap ko kasasansara o mokarna ko kaaadn o manga rido san ko manga ingd iran.

Manga oripn o Allāh, so kaphapagariya na lalan ko kapakaapas ago so kisampay ko simalaw, na so sopaka iyan a kapriridoay na lalan ko kidozo ago so kaantior, ko langowan a bontal iyan.

So kaphapagariya na malbod a balsn, ogaid na margn a mataanan, marani a phagilayin ogaid na mawatan a ropoon so onga niyan, so kaphapagariya na di khagaga o tamok o ba niyan mapamasa, ka da a arga iyan, aya maphamasa o tamok na so kapamagonota, so tamok na di niyan maphamasa so kabaya a onga o kaphapagariya.

Manga oripn o Allāh, igira miyaadn so kaphagariya ko poso' o dowakataw a manosiya na pkhalampasan iyan so bagr o thitho a kaphagari sa rogo' igira minirandong sa margn, giyoto i sabap a pitharo o maongangn a Arab a:

رُبَّ أَخٍ لَكَ لَمْ تَلِدْهُ أُمَّكَ

Adn a pagari nka a da mbawataan i ina aka

Miyaaloy ko Qur'an a so katharo o Allāh [s.w.t] a:

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ (النساء ١٧٣)

Na so pman so siran oto a miyaratiaya ago minggalbk siran sa manga pipiya na ithoman iyan kiran so manga balas iran ago pagomanan iyan siran ko pd ko kalbihan iyan (An Nisa' 173)

Na inosay o manga ulama a giyankoto a kalbihan a ipagoman kiran o Allāh [s.w.t], na giyoto so kapakapasapaata o oman i miphapagariya sii ko Allāh [s.w.t], sa so pagariya na khasapaat iyan so pagari niyan na so pman so pagari niyan na khasapaat iyan mambo so pagari niyan sa taman sa palaya siran dn maliyot o sapaat sa palaya siran matimo ko sorga a magariyari sa datar o kiyaphapagariya iran ko doniya. Isa pn a initafsir iran san na so kakhailaya iran ko Allāh [s.w.t] ko alongan a Maori.

Manga oripn o Allāh, giyankaya a kaphapagariya na margn a tharagombalayin inonta ko manga taw a zisi kiran so thitho a paratiaya ko Allāh [s.w.t], ka makapphapagariya so manga niyawa iran ago so manga poso iran, opman o kabaya aka a katokawan ka ko thitho a kaphagariya na sii nka khakilala ko masa a kasasagad o kangt, a go so margn, ka so ginawai ko margn na thitho a bolayoka, na so inampda ko kasawit a kapipiya ginawa na matag onota a di niyan khaadn so maana a kaphagariya, iniropa oto o maongangn a manga kadaan daan a Mranaw a:

O ana garing ka a man so alongan mada na oba nka ba zambia ko diyagowat a garing a mana maranka ndaw a romoyod o masokat na mayon o kasokodi o mirandong sa kangtan.

Manga oripn o Allāh, aya karina sa di khikowa so tamok sa tonay a bolayoka na so katharo o kawasa a giimbodo sa gii niyan tharoon a:

Sayana a margn so kambbtadan akn, a o makaito so tamok akn na da dn a bolayoka a mbolayokn ako niyan, a sii ko kakhakawasa ko na langowan a taw na dadayoon ako niyan, tanto dn a madakl a bolayoka a inizaromataya a sabap ko kamrmr na giyanatan ako niyan, na di b o dn pirapira i ridoay a inipagimataya a sabap ko kakawasa na biyolayok ako niyan.

Manga oripn o Allāh, so manga taw a madodoniya so antap iyan a kalilipatan iyan so maori a alongan na giyanan i btad iran a sii siran pkhatimo ko taginting o niko sa kalilipatan iran a so tamok, na da a makapapaar on a rowar ko miyangadn, sa biyaloy niyan anan a tiyoba ko kawasa o miphanonoatan iyan ankanan a tamok ko kabaya o Allāh [s.w.t], na sakamaoto a tiyoba oto ko miskin sa kiyawiswisi ron o khapantang iyan so kalipds o kamrmr, a kna o ba kaligt o Allāh [s.w.t], sa da niyan on kabgi sa tamok, aya mataan na limo iyan on, ka so Allāh [s.w.t], i matao ko pagns o kaoyagoyag, sa adn a marata a kapipikira on o taw na giyoto i mapiya on, na adn mambo a aya katao niyan on na aya on mapiya a giyoto i marata on, pitharo o Allāh [s.w.t], a:

وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ ، وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ، وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (البقرة ٢١٦)

Khasalak a adn a ipkhagowad iyo a shayi a aya rkano mapiya, go khasalak a adn a pkhababayaan iyo a shayi a aya rkano marata, so Allah na matao a skano na daa katawan iyo (Al Baqarah 216)

So katankda ko marata ago so mapiya na sii anan sa kapaar o Allāh [s.w.t], a da sa gaga o manosiya, aya pkhokomn o taw a marata on na so sopak ko kabaya o ginawa niyan, na aya mapiya on na so pkhababayaan o ginawa niyan, a giyanan na mangikmat a kataks, ka so ginawa o manosiya na aya lalan o shaytan sa kakhabinasai niyan on, sa aya patot ko Muslim na aya onotan iyan na so kabaya o akal iyan, kna o ba so kabaya o ginawa, gioto i miyaaloy ko Hadith Qudsi, a liniot so sorga a manga nganin a ipkhagowad o ginawa, na linibt so naraka a manga nganin a pkhababayaan o ginawa o manosiya, sa giyanan i pagns a timbangan o Mu'min, sa so ipkhagowad o ginawa niyan na ndodon so sorga, na so pkhababayaan o ginawa niyan na giyoto so naraka, sa ophananggila so taw, na aya onoti nka na so sopak ko kabaya o ginawa nka, ka anka makaapas sa di ka magogo o shaytan.

Manga oripn o Allāh, aya khikowa sa manga bolayoka na so kabaloy nka a taw a maroyodn a mapantang ago masabar a pphakaadiadin iyan so kabaya o salakaw ron san ko kabaya iyan, na aya samporna iyan na so kakhapiyaan ago kapangalimo san ko manga salakaw a bolayoka ka so kakhapiyaan na gii niyan mathaoripn so poso' o salakaw ron. Pitharo o maongangan a Arab a:

أَحْسِنْ إِلَى النَّاسِ تَسْتَعْبِدُ قُلُوبَهُمْ ... فَطَالَمَا اسْتَعْبَدَ الْإِنْسَانَ إِحْسَانٌ

Khapiyaan ka ko manga taw ka mapangongoripn ka so manga poso iran

Ka lalayon dn giimathaoripn so manosiya a kakhapiyaan.

Manga oripn o Allāh, pangnin tano ko Allāh [s.w.t] a balowin tano niyan a pd ko manga taw a pphamakin'gn iran so katharo na phagonotan iran so lbi ron a mapiya.

وَأَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ فَاسْتَغْفِرُوهُ إِنَّهُ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ.

Wa aqūlu qawli hādĵā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kulli djambin
fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.

DOWAA KO IKA DOWAA A KHUTBAH

Manga oripn o Allāh, mangndod tano ko **Allāh** ago magapas tano ron sa mamangni tano ron sa rila.

Ya **Allāh**, mapapadalm kami imanto sa ngkai a walay ngka sa pantag sa giiami rka kazoasoata na rilai kami ngka ago rila ingka so manga loks ami ago rila ingka so kadandan o manga muslim so miyamatay kiran ago so oyagoyag kiran,

Ya **Allāh**, pakabagr angka so paratiyaya mi rka ago ompiya ngka so btad ami sa baloy angka so imanto ami a mapiya a di so kagai ami, na so mapita ami na mapiya a di so imanto ami,

Ya **Allāh**, kalimoon ka mingka ago lindinga kami ngka sa awata kamingka ko manga sakit ago piya angka so pphangasakit rkami, ago pakabayad angka so makambabayadan rkami, na pakakhawasa angka so manga mrmr rkami, na pakandiyakat angka so manga kawasa rkami, na timo angka so kasasagomparak ami, na bagr angka so malobay rkami, na ayon ingka so manga dato ami sa aya manggalbk iran na so kamapiyaan ami ago so Islam,

Ya **Allāh**, pakadaag angka so ronda o **Islam** sa madaag ami so manga ridoay o agama ngka sa tatap angka so manga palo ami sa maydan ago bgan ka rkami a limo a makapagintaw kami ko agama ngka ago mapakatindg ami so parinta Islamiyyah ko manga poso ami a go sii ko manga ingd ami.

Ya **Allāh**, tabangi kami ngka ko kaptadmi ami rka ago so kapiya o kapzimbaami rka, Ya Allah, pakiilayin ka rkami so bnar na dograan ka rkami so kaonoti ami ron, na pakikilalan ka rkami so batal, na dograan ka rkami so kapanangilai ami ron.

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ.

Ya **Allāh**, bgi kami ngka ko doniya sa mapiya ago sii ko akhirat sa mapiya ago lindinga kami ngka ko siksa ko naraka.

Ya **Allāh**, kalimoon ka so Nabi ami a Muhammad ago so manga pamiliya niyan ago so manga sahabah niyan sa kalangolanganon iran, wal hamdulillahi rabbil alamin.

Aqimus salah.....